

Сьогодні
12.11.2024

*Урок
№20*

**Микита Годованець.
«Голуб і лелека»**

Пролунав уже дзвінок,

Нас покликав на **У** - уважні

Р - розумні

О - організовані

К - кмітливі

Сьогодні
12.11.2024

Перевірка домашнього завдання

Сьогодні
12.11.2024

Повідомлення теми уроку

Сьогодні на уроці ми будемо
говорити про **творчість Микити
Годованця. Прочитаємо його байку
«Голуб і лелека».**

Сьогодні
12.11.2024

Мотивація навчальної діяльності

Моторнії сини й онуки,
Читайте байку для науки.

Леонід Глібов

Сьогодні
12.11.2024

Актуалізація опорних знань

Що таке байка?

Що тобі відомо про Леоніда Глібова?

Яку байку Леоніда Гліба ти читав/читала
попереднього уроку?

Яка тема та ідея байки «Вовк і кіт»?

Сьогодні
12.11.2024

Біографічна хвилинка

Микита Годованець народився в **с. Вікнина (нині Гайворонський р-н на Кропивниччині)** у багатодітній родині. Хоча його батьки були неписьменними, вони прагнули дати своїм **вісьмом дітям освіту.**

То було справжнісіньке свято, коли він уперше прочитав вірші Тараса Шевченка: **«Ні про Шевченка, ні про “Кобзар” я ще нічого не чув. Розгорнув, читаю... О матінко! Українська книжка! Чисто ж так мати моя говорить. Читаю один вірш, другий, третій. А серце горить, грає, кипить. Ой, як же гарно, як цікаво».**

Згодом хлопець прочитав твори **Івана Котляревського, Леоніда Глібова, Степана Руданського.** Після закінчення початкової школи навчався на педагогічних курсах та вчителював у сільських школах.

Як і Тарас Шевченко, Микита Годованець довгих десять років відбував **несправедливе заслання в таборах Росії**. Але письменник не лише вижив, а й знайшов сили продовжувати працювати.

Микита Годованець **написав чимало творів**, переклав **байки відомих зарубіжних авторів** (Езопа, Лафонтена, Леонардо да Вінчі), що вдосконалило його майстерність. Уся творчість митця сповнена **щирої любові до України**.

Сьогодні
12.11.2024

Виконай завдання

Перейшовши за
покликанням
<https://cutt.ly/OwtVx407>,
дізнайся більше про життя
Микити Годованця.

Сьогодні
12.11.2024

Виразно прочитай байку «Голуб і Лелека»

Якось-то навесні,
Коли настали теплі дні,
Лелека з вирію прилинув
На дороге гніздо своє,
Що восени покинув
(В житті усяко є!)
Домашній Голуб запитав:
— Де, друже, був? Що чув?
— До вирію літав.
Злякався — вітер в ухах свище,
Із півночі повіяв холодище,
За ним повзе страшна зима...

А в вирію... Зими нема,
Природа стрінула привітом: Там вічне літо!..
— А Голуб з усміхом йому:
— Тоді ж чому Ти кинув ту країну,
Розхвалений той рай, І повернувся на Вкраїну?
— Бо це — мій рідний край!
Любов до рідного — могутнє диво!
Нехай живеш на чужині щасливо,
А туга гірко в серце б'є:
Зове Вітчизна й путь далека,
І ти летиш, як з вирію Лелека.
В гніздо своє.

Сьогодні
12.11.2024

Виконай завдання

Відшукай в інтернеті народні назви голуба та лелеки.

Запиши їх. Які з них поширені у твоїй місцевості?

Пригадай, що називають епітетом, метафорою.

Випиши всі епітети з байки. Для чого вони слугують?

Прочитай байку без епітетів. Що змінилося?

Пригадай, що тобі відомо про вирій.

Чому у творі вирій і зима протиставлені?

Байка «Голуб і Лелека» написана віршованою мовою.

Визначальною у ній є **тема любові до Вітчизни.**

Поета вабить не тепле літо в далеких сонячних країнах, а рідний край. Лелеці, що безжурно розповідає про теплінь чужини, веселощі пташині, Голуб іронічно каже:

— Тоді ж чому Ти кинув ту країну,

Розхвалений той рай,

І повернувся на Вкраїну?

У відповідь лунають слова:

— Бо це мій рідний край!

Сьогодні
12.11.2024

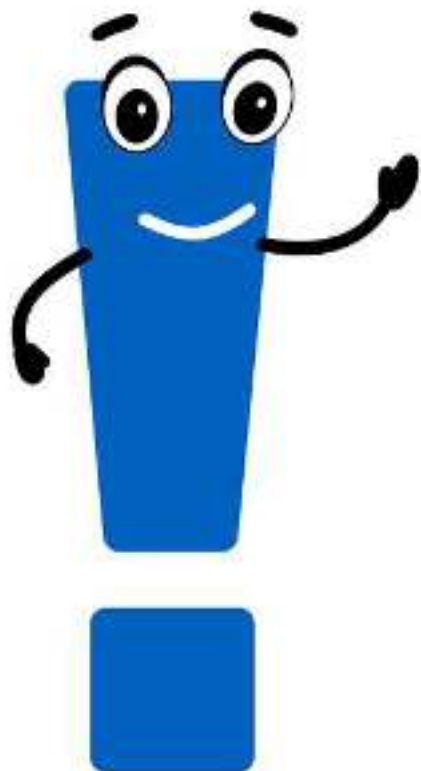
Поміркуй

Поміркуй, яка тема байки.

Порівняй свої міркування з

поданим матеріалом.

Тему любові до рідного краю Микита Годованець
розкриває через **засоби художньої виразності**:

- **епітети**: теплі дні, дороге гніздечко, страшна зима, вічне літо, розхвалений рай, могутнє диво;
- **метафори**: повзе страшна зима, природа стрінула привітом, туга в серце б'є;
- **порівняння**: і ти летиш, як з вирію Лелека.

Ідея байки сформульована в останніх рядках:

Нехай живеш на чужині щасливо,

А туга гірко в серце б'є:

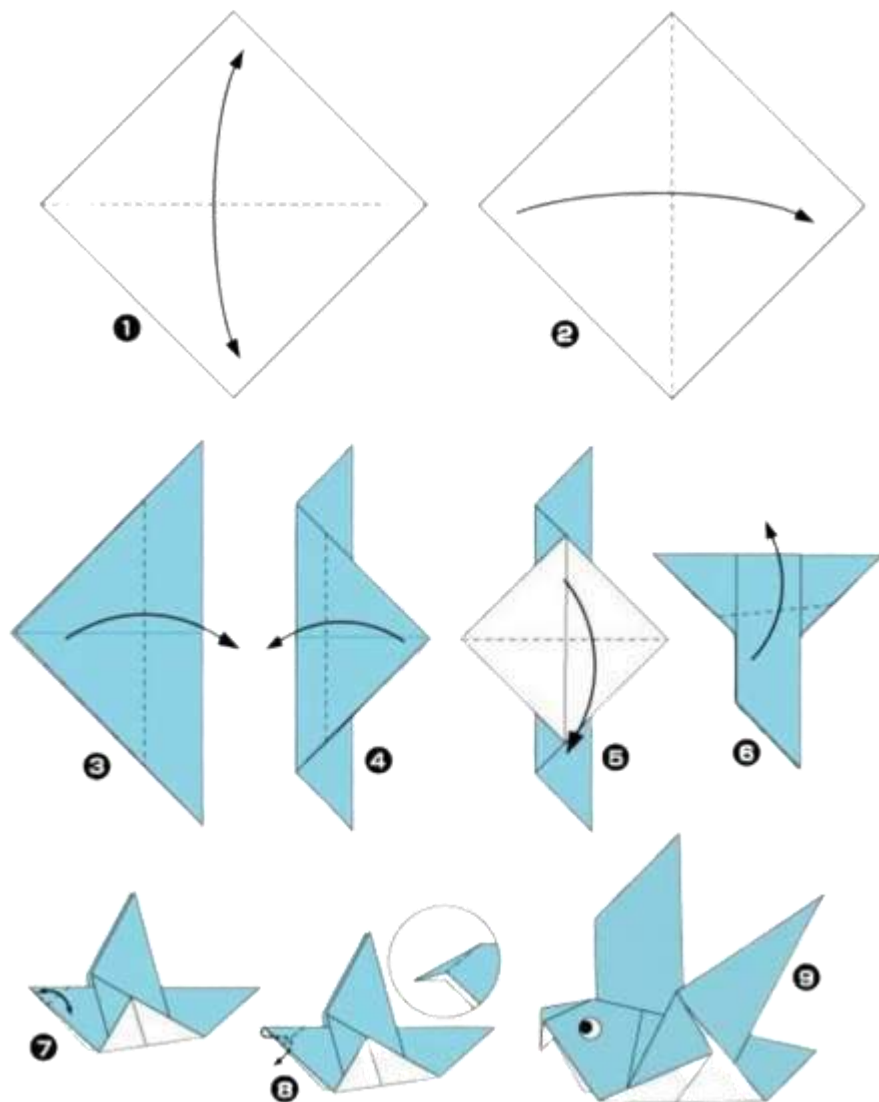
Зове Вітчизна й путь далека.

У віршовану мову вдало вплетено діалоги — розмову двох персонажів. Саме через їхній зміст ми й розуміємо

алегоричність твору.

Сьогодні
12.11.2024

Виконай завдання

Уважно розглянь схему-інструкцію
та зроби голуба й лелеку з паперу.

Використовуючи виготовлених
пташок, прочитай діалог виразно та
розіграй байку за ролями.

Сьогодні
12.11.2024

Виконай завдання

Чи доводилося тобі бувати в далеких краях? Чи хотілося додому?
Поміркуй, чому байка «Голуб і Лелека» завжди сучасна.

Сформулюй тему байки.

Поясни, як ти розумієш алегоричні образи Лелеки та Голуба.
Які людські риси заховані в словах Лелеки?

Чи є серед твоїх знайомих подібні до Лелеки?

Визнач ідею байки. Випиши з тексту байки слова,
які виражають мораль.

Сьогодні
12.11.2024

Узагальнення вивченого

Узагальни вивчене, опрацювавши таблицю
«Паспорт твору».

Назва твору	«Голуб і Лелека»
Автор	Микита Годованець
Жанр	Байка
Тема	Діалог Лелеки та Голуба, за образами яких сховано людські риси
Ідея	Уславлення любові до рідного краю, до України, виховання патріотизму

Сьогодні
12.11.2024

Виконай завдання

Накресли в зошиті порівняльну таблицю і визнач, що спільне та відмінне у вивчених творах Григорія Сковороди, Леоніда Глібова та Микити Годованця.

	«Бджола та Шершень»	«Вовк та Кіт»	«Голуб і Лелека»
Жанр твору	+	+	+
Форма	-	+	+
Повчальна частина			
Алегоричні образи			
Тема розкрита через діалоги			
Засудження негативних рис людей			
Наявність епітетів, порівнянь			

Сьогодні
12.11.2024

Індивідуальне завдання

**Прочитай прислів'я та
приказки, поясни їхнє
значення та вивчи
кілька напам'ять.**

- Грудка рідної землі дорожча за золото.
- З рідної землі і ворона мила.
- Рідна земля — мати, а чужа — мачуха.
- Та земля мила, де мати родила.
- У чужій сторонці не так світить і сонце.
- У чужий край не залітай, щоб крилечка мати.
- У чужім краю і солов'ї не цвірінькають.
- Де рідний край, там і під ялиною рай.
- За рідний край життя віддай.
- За морем тепліше, та вдома миліше.
- За рідний край — хоч помирай.
- У ріднім краю, як у раю.
- Кожному мила своя сторона.

Сьогодні
12.11.2024

Рефлексія. Вправа «Обмін думками»

**Про що ви
дізналися на
уроці?**

**Що
навчилися
робити?**

**Що
сподобалося
найбільше?**

**Де можна
використати
здобуті знання?**

Сьогодні
12.11.2024

Пояснення домашнього завдання

Підготуватися до діагностувальної
роботи,
повторити вивчені літературні
терміни.
Хай щастить!

Сьогодні
12.11.2024

Online завдання

Відскануй QR-код!

